Miercuri, 18 septembrie 2019

I

(Rezoluții, recomandări și avize)

REZOLUȚII

PARLAMENTUL EUROPEAN

P9_TA(2019)0016

Retragerea Regatului Unit din UE

Rezoluția Parlamentului European din 18 septembrie 2019 referitoare la situația retragerii Regatului Unit din Uniunea Europeană (2019/2817(RSP))

(2021/C 171/01)

Parlamentul European,

— având în vedere Tratatul privind Uniunea Europeană (TUE) și Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE),

— având în vedere Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene din 7 decembrie 2000 („carta”), care a fost proclamată la 12 decembrie 2007, la Strasbourg, și a intrat în vigoare în decembrie 2009, odată cu Tratatul de la Lisabona,

— având în vedere notificarea făcută de prim-ministrul Regatului Unit, adresată Consiliului European la 29 martie 2017 în conformitate cu articolul 50 alineatul (2) din Tratatul privind Uniunea Europeană,

— având în vedere rezoluțiile sale din 5 aprilie 2017 referitoare la negocierile cu Regatul Unit ca urmare a notificării intenției sale de a se retrage din Uniunea Europeană ([1]), din 3 octombrie 2017 referitoare la stadiul actual al negocierilor cu Regatul Unit ([2]), din 13 decembrie 2017 referitoare la stadiul actual al negocierilor cu Regatul Unit ([3]) și din 14 martie 2018 referitoare la cadrul viitoarelor relații dintre UE și Regatul Unit ([4]),

— având în vedere orientările Consiliului European (articolul 50) din 29 aprilie 2017, în urma notificării Regatului Unit în temeiul articolului 50 din TUE, precum și anexa la Decizia Consiliului din 22 mai 2017 care stabilește directivele de negociere în vederea încheierii unui acord cu Regatul Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord de stabilire a condițiilor de retragere a acestui stat din Uniunea Europeană,

— având în vedere orientările Consiliului European (articolul 50) din 15 decembrie 2017 și anexa la Decizia Consiliului din 29 ianuarie 2018 de completare a Deciziei Consiliului din 22 mai 2017 de autorizare a deschiderii negocierilor în vederea încheierii unui acord cu Regatul Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord de stabilire a condițiilor de retragere a acestui stat din Uniunea Europeană,

([1]) JO C 298, 23.8.2018, p. 24.
([2]) JO C 346, 27.9.2018, p. 2.
([3]) JO C 369, 11.10.2018, p. 32.
([4]) JO C 162, 10.5.2019, p. 40.

— având în vedere Raportul comun al negociatorilor Uniunii Europene și ai Guvernului Regatului Unit din 8 decembrie 2017 privind progresele înregistrate în cursul etapei 1 a negocierilor în temeiul articolului 50 TUE cu privire la retragerea ordonată a Regatului Unit din Uniunea Europeană,

— având în vedere Acordul privind retragerea Regatului Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord din Uniunea Europeană și din Comunitatea Europeană a Energiei Atomice, astfel cum a fost aprobat de Consiliul European la 25 noiembrie 2018 („acordul de retragere") și declarațiile consemnate în procesul-verbal al reuniunii Consiliului European din aceeași dată,

— având în vedere Declarația politică de stabilire a cadrului viitoarelor relații dintre Uniunea Europeană și Regatul Unit, astfel cum a fost aprobată de Consiliul European la 25 noiembrie 2018 („declarația politică"),

— având în vedere concluziile Consiliului European (articolul 50) din 13 decembrie 2018,

— având în vedere Declarația comună în completarea Declarației politice și Instrumentul referitor la Acordul de retragere din 11 martie 2019,

— având în vedere Decizia (UE) 2019/476 a Consiliului European adoptată de comun acord cu Regatul Unit din 22 martie 2019 privind prelungirea termenului în temeiul articolului 50 alineatul (3) din TUE ([1]),

— având în vedere Decizia (UE) 2019/584 a Consiliului European adoptată de comun acord cu Regatul Unit din 11 aprilie 2019 privind prelungirea termenului în temeiul articolului 50 alineatul (3) din TUE ([2]),

— având în vedere Decizia (UE) 2019/642 a Consiliului din 13 aprilie 2019 ([3]) de modificare a Deciziei (UE) 2019/274 a Consiliului din 11 ianuarie 2019, prin care semnarea, în numele Uniunii Europene și al Comunității Europene a Energiei Atomice, a acordului de retragere a fost autorizată sub rezerva încheierii acestuia,

— având în vedere articolul 132 alineatul (2) din Regulamentul său de procedură,

A. întrucât Brexitul este un eveniment regretabil și fără precedent, ale cărui consecințe negative ar fi atenuate printr-o retragere ordonată a Regatului Unit din Uniunea Europeană (UE);

B. întrucât Regatul Unit și UE vor rămâne vecini apropiați și vor continua să aibă numeroase interese comune; întrucât cadrul în care să se desfășoare această relație strânsă este stabilit în Declarația politică, în temeiul căreia aceste interese comune pot fi protejate și promovate, inclusiv prin intermediul unei noi relații comerciale;

C. întrucât Parlamentul European reprezintă cetățenii europeni și va acționa pe parcursul întregului proces care va duce la retragerea Regatului Unit astfel încât să protejeze interesele acestora;

D. întrucât în prezent sunt circa 3,2 milioane de cetățeni din celelalte 27 de state membre (UE-27) rezidenți în Regatul Unit și 1,2 milioane de cetățeni din Regatul Unit („cetățeni britanici") rezidenți în UE-27; întrucât cetățenii care au reședința în alt stat membru au procedat așa pe baza drepturilor de care beneficiază în temeiul dreptului Uniunii Europene, plecând de la premisa că vor continua să se bucure de aceste drepturi tot restul vieții;

E. întrucât, în plus, există 1,8 milioane de cetățeni născuți în Irlanda de Nord care, în virtutea Acordului din Vinerea Mare, au dreptul la cetățenia irlandeză și, implicit, la cetățenia UE și pot revendica drepturile care decurg din cetățenia UE în locul în care își au reședința;

F. întrucât UE și Regatul Unit, în calitate de stat membru care părăsește Uniunea, au o obligație primordială de a asigura o abordare cuprinzătoare și reciprocă privind protecția drepturilor cetățenilor UE care trăiesc în Regatul Unit și drepturile cetățenilor britanici care trăiesc în UE-27;

([1]) JO L 80 I, 22.3.2019, p. 1.
([2]) JO L 101, 11.4.2019, p. 1.
([3]) JO L 110 I, 25.4.2019, p. 1.

G. întrucât declarațiile recente ale guvernului Regatului Unit în favoarea adoptării unei politici de reglementare divergente de cea a UE ridică semne de întrebare despre cât de apropiată poate fi viitoarea relație economică dintre UE și Regatul Unit;

H. întrucât retragerea Regatului Unit din UE nu trebuie să pericliteze în niciun fel procesul de pace din Irlanda de Nord și nici nu trebuie să dăuneze economiei din insula Irlanda, lucru care s-ar produce în cazul impunerii unor măsuri mai stricte la frontiera dintre Irlanda de Nord și Irlanda și pe care mecanismul de protecție convenit de Regatul Unit și UE în Acordul de retragere era menit să îl evite cu orice preț;

I. întrucât Acordul din Vinerea Mare recunoaște legitimitatea oricărei alegeri exercitate în mod liber de majoritatea populației din Irlanda de Nord în ceea ce privește statutul său;

J. întrucât guvernul Regatului Unit insistă asupra faptului că mecanismul de protecție trebuie eliminat din Acordul de retragere, însă până în prezent nu a prezentat propuneri viabile din punct de vedere juridic pentru a înlocui acest mecanism;

K. întrucât principala prioritate politică a guvernului Regatului Unit a devenit, aparent, planificarea scenariului fără niciun acord, iar unii membrii ai guvernului Regatului Unit sunt de opinie că un Brexit fără acord ar constitui rezultatul optim al procesului de retragere a Regatului Unit din UE;

L. întrucât premierul britanic a afirmat că un Brexit fără acord ar constitui un „eșec în arta de a guverna”;

M. întrucât, în conformitate cu instrumentul comun privind Acordul de retragere convenit la 11 martie 2019 la insistențele Regatului Unit, colaborarea în ceea ce privește mecanisme alternative presupune ratificarea Acordului de retragere;

N. întrucât retragerea Regatului Unit din UE fără acord ar fi foarte dezavantajoasă, pe plan economic, pentru ambele părți, cu toate că, potrivit cifrelor oficiale și rapoartelor întocmite de guvernul britanic, aceste dezavantaje ar afecta în mod disproporționat Regatul Unit, inclusiv teritoriile sale de peste mări;

O. întrucât continuă să fie esențial ca instituțiile UE și UE-27 să fie unite,

Acordul de retragere și declarația politică

1. consideră că este mai ales în interesul Regatului Unit, dar și în interesul UE, ca retragerea Regatului Unit din UE să se facă ordonat;

2. este în continuare de părere că Acordul de retragere, mijlocul care permite o astfel de ieșire ordonată a Regatului Unit din UE, este echitabil și echilibrat, respectând totodată punctele nenegociabile ale Regatului Unit, dar și principiile UE;

3. menționează că valoarea Acordului de retragere este dată de faptul că oferă securitate juridică tuturor părților afectate de retragerea Regatului Unit din UE și că, în măsura posibilului:

— garantează drepturile și opțiunile de viață ale cetățenilor UE care își au reședința în Regatul Unit, respectiv ale cetățenilor britanici care își au reședința în UE-27;

— include mecanismul de protecție pentru frontiera dintre Irlanda și Irlanda de Nord care, în absența unor soluții convenite împreună în contextul unui viitor acord sau a unor mecanisme alternative viabile ce oferă aceleași garanții, va proteja Acordul din Vinerea Mare și procesul de pace din Irlanda de Nord și va evita impunerea unor măsuri mai stricte la frontieră, în acest mod sprijinind cooperarea nord-sud și economia întregii insule și garantând integritatea pieței interne a UE;

— prevede un decont financiar unic cu Regatul Unit, ce include toate răspunderile juridice care decurg din angajamentele restante și prevede elemente extrabilanțiere, datorii contingente și alte costuri financiare rezultate direct în urma retragerii Regatului Unit;

— include, astfel cum a solicitat Regatul Unit și în scopul asigurării securității juridice și a continuității, precum și a timpului necesar pentru negocierea viitoarei relații dintre UE și Regatul Unit, o perioadă de tranziție până la 31 decembrie 2020, care poate fi prelungită o dată cu până la doi ani;

— abordează alte aspecte legate de separare, pentru a permite o ieșire ordonată a Regatului Unit din UE;

— conține dispoziții privind guvernanța care garantează rolul Curții de Justiție a Uniunii Europene (CJUE) în interpretarea Acordului de retragere, după caz;

4. ia act de faptul că opțiunile fundamentale de care dispune Regatul Unit în ceea ce privește frontiera dintre Irlanda și Irlanda de Nord sunt și vor rămâne aceleași, indiferent de guvern; reamintește că guvernul Regatului Unit a respins prima propunere a UE privind un mecanism de protecție doar pentru Irlanda de Nord și a solicitat ulterior ca acesta să fie redefinit în forma care se regăsește actualmente în Acordul de retragere; își manifestă disponibilitatea de a reveni la un mecanism de protecție doar pentru Irlanda de Nord, însă subliniază că nu va aproba un acord de retragere care nu conține un mecanism de protecție;

5. menționează că mecanismul de protecție este susținut de o majoritate covârșitoare a partidelor politice reprezentate în Adunarea Irlandei de Nord și, potrivit unor sondaje recente, de majoritatea cetățenilor din Irlanda de Nord;

6. reamintește că mecanismul de protecție trebuie să fie folosit doar ca măsură temporară de ultimă instanță și salută toate măsurile care urmăresc să clarifice acest lucru; salută în special, astfel cum se prevede în însuși acordul de retragere, faptul că activitățile și investițiile urmează să fie îndreptate către găsirea unor eventuale soluții alternative pentru frontieră, pe baza noilor tehnologii, care să evite în viitor necesitatea unei frontiere strict controlate pe insula Irlanda;

7. menționează faptul că respectivele soluții alternative sunt acceptabile numai dacă permit evitarea infrastructurii fizice la frontieră sau verificările și controalele aferente, protejarea economiei întregii insule, protejarea Acordului din Vinerea Mare, inclusiv menținerea condițiilor necesare pentru continuarea cooperării nord-sud, și asigurarea integrității pieței interne a UE;

8. consideră că este de datoria Regatului Unit să prezinte propuneri scrise pentru astfel de soluții alternative care să fie pe deplin operaționale, să abordeze toate fațetele verificărilor și controalelor efectuate la frontierele externe ale UE, să fie conforme cu punctele 43 și 49 din Raportul comun din 8 decembrie 2017 și să poată ține seama de o eventuală divergență de reglementare în viitor între Regatul Unit și UE; regretă faptul că, în ciuda declarațiilor unora dintre membrii guvernului britanic privind disponibilitatea unor soluții alternative, acesta nu a prezentat până în prezent propuneri viabile din punct de vedere juridic care ar putea înlocui mecanismul de protecție;

9. ia act de faptul că Declarația politică, ce stabilește cadrul viitoarelor relații dintre UE și Regatul Unit, este conformă cu Rezoluția Parlamentului European din 14 martie 2018 referitoare la cadrul viitoarelor relații dintre UE și Regatul Unit, în care se solicită un acord de asociere, precum și cu contribuțiile detaliate ale comisiilor sale, și reflectă alegerile Regatului Unit în ceea ce privește sfera de aplicare și profunzimea viitoarei sale relații cu UE;

10. își exprimă disponibilitatea de a transforma Declarația politică într-un document cu un caracter mai formal și juridic, în care să se stabilească drept obiectiv încheierea unui acord de asociere între UE și Regatul Unit atât de strâns încât, chiar și în absența unor soluții alternative viabile, să nu fie necesar să se recurgă la mecanismul de protecție;

Scenariul fără niciun acord

11. reamintește că, în conformitate cu articolul 50 din TUE, în lipsa unui acord sau a prelungirii perioadei menționate la articolul 50 alineatul (3) din TUE, tratatele încetează să se aplice Regatului Unit începând de la 1 noiembrie 2019;

12. subliniază că dacă Regatul Unit ar părăsi UE fără un acord, întreaga responsabilitate pentru acest lucru ar reveni guvernului Regatului Unit; evidențiază, de asemenea, implicațiile pe care un Brexit fără acord le-ar avea asupra frontierei dintre Irlanda de Nord și Irlanda, precum și asupra funcționării și punerii în aplicare a Acordului din Vinerea Mare;

13. ia act de opoziția puternică din Camera Comunelor și nu numai față de decizia de a suspenda activitățile Parlamentului Regatului Unit până la 14 octombrie 2019, fapt care crește probabilitatea retragerii Regatului Unit din UE fără un acord;

14. salută, între timp, măsurile de pregătire și de planificare pentru situații neprevăzute în cazul unui scenariu fără niciun acord, adoptate de instituțiile UE și UE-27; menționează faptul că acestea sunt unilaterale, sunt în interesul UE și au un caracter temporar; subliniază, de asemenea, că ele nu au același efect ca și un acord care permite retragerea ordonată și nici nu reproduc beneficiile care decurg din calitatea de membru al UE sau condițiile unei eventuale perioade de tranziție prevăzute în Acordul de retragere; salută cele mai recente propuneri prezentate de Comisie la 4 septembrie 2019 și se angajează să se ocupe de ele cât mai curând posibil și, în special pentru a oferi asistență financiară întreprinderilor mici și mijlocii, să se asigure că sarcinile care decurg din procedurile administrative sunt reduse la minimum;

15. menționează că nu poate exista o perioadă de tranziție în absența Acordului de retragere și nici nu pot fi introduse „mini-acorduri" pentru a contribui la atenuarea perturbărilor cauzate de o retragere dezordonată a Regatului Unit din UE;

16. subliniază că, odată ce Regatul Unit se va fi fost retras din UE fără un acord, nu pot avea loc negocieri suplimentare decât dacă Regatul Unit își onorează obligațiile și angajamentele în ceea ce privește drepturile cetățenilor, decontul financiar și Acordul din Vinerea Mare, în toate părțile sale;

17. menționează că în cazul unui Brexit fără acord, obligațiile financiare și de altă natură ale Regatului Unit vor persista; afirmă că, într-o astfel de situație, va refuza să aprobe orice acord între UE și Regatul Unit până când Regatul Unit nu își onorează angajamentele;

18. reamintește că odată ce aceste angajamente sunt îndeplinite, negocierile privind viitoarele relații dintre UE și Regatul Unit vor necesita garanții ferme și dispoziții privind condiții de concurență echitabile, pentru a proteja piața internă a UE și pentru a evita ca societățile din UE să fie expuse unor potențiale dezavantaje concurențiale inechitabile; reiterează, în acest sens, condițiile expuse în rezoluția sa din 14 martie 2018 privind asigurarea unor niveluri ridicate de protecție a mediului, a locurilor de muncă și a consumatorilor; menționează că orice acord de liber schimb care nu respectă aceste niveluri de protecție nu va fi ratificat de Parlamentul European;

19. reamintește că garantarea drepturilor și a opțiunilor de viață, inclusiv statutul profesional și drepturile sociale, ale cetățenilor UE care își au reședința în Regatul Unit și ale cetățenilor britanici care își au reședința în UE-27 continuă să fie prioritatea sa absolută și că ar trebui să se depună toate eforturile pentru a asigura că acești cetățeni nu sunt afectați de retragerea Regatului Unit din UE;

20. își exprimă îngrijorarea cu privire la punerea în aplicare a programului de obținere a dreptului de ședere pentru cetățenii UE cu reședința în Regatul Unit, precum și la numărul mare de solicitanți, de până la 42 % potrivit ultimelor cifre oficiale furnizate de Regatul Unit, cărora li s-a acordat doar un statut preliminar; reamintește că acest lucru poate fi evitat dacă Regatul Unit optează pentru o procedură administrativă cu caracter declarativ și impune sarcina probei autorităților britanice pentru contestarea declarației; îndeamnă, prin urmare, Regatul Unit să își revizuiască abordarea;

21. încurajează Regatul Unit și UE-27 să adopte măsuri care oferă securitate juridică cetățenilor UE care își au reședința în Regatul Unit și cetățenilor britanici care își au reședința în UE-27; reamintește poziția sa potrivit căreia UE-27 ar trebui să adopte o abordare consecventă și generoasă de protecție a drepturilor cetățenilor britanici care au reședința în respectivele state membre;

22. își exprimă profunda îngrijorare cu privire la faptul că recentele anunțuri contradictorii ale Ministerului de Interne în ceea ce privește libera circulație după 31 octombrie 2019 au generat o incertitudine inutilă pentru cetățenii UE care își au reședința în Regatul Unit, existând riscul ca respectivele anunțuri să agraveze ostilitatea față de aceștia și să aibă un impact negativ asupra capacității lor de a-și exercita drepturile;

23. reamintește că mulți cetățeni britanici și-au exprimat vehement opoziția față de pierderea drepturilor de care beneficiază în prezent în temeiul articolului 20 din TFUE; propune ca UE-27 să examineze o modalitate de atenuare a acestei pierderi în limitele dreptului primar al Uniunii, respectând pe deplin principiile reciprocității, echității, simetriei și nediscriminării;

Prelungirea perioadei prevăzute la articolul 50

24. ia act de faptul că, la 9 septembrie 2019, a fost adoptată o lege a Parlamentului Regatului Unit care obligă guvernul țării să solicite o prelungire în cazul în care nu se ajunge la un acord cu UE până la 19 octombrie 2019;

25. precizează că ar sprijini o prelungire a perioadei prevăzute la articolul 50 dacă există motive și un scop pentru o astfel de prelungire (ca de exemplu evitarea unui Brexit fără acord, organizarea de alegeri generale sau a unui referendum, revocarea articolului 50 sau aprobarea unui acord de retragere) și cu condiția ca funcționarea instituțiilor UE să nu fie influențată negativ;

26. reamintește că nu va proceda la un vot de aprobare înainte ca Parlamentul Regatului Unit să aprobe un acord cu UE;

27. ia act de decizia luată de guvernul britanic în condițiile actuale de a nu numi un candidat pentru funcția de comisar european în cadrul următoarei Comisii Europene și de a nu trimite reprezentanți ai Regatului Unit la anumite reuniuni ale UE începând de la 1 septembrie 2019; subliniază că acest lucru nu va afecta capacitatea instituțiilor UE de a funcționa în bune condiții și reafirmă, în ceea ce privește Parlamentul European, că deputații britanici în Parlamentul European vor continua, până la retragerea Regatului Unit, să fie deputați în Parlamentul European cu toate drepturile și obligațiile lor intacte; reamintește că, atâta timp cât continuă să fie stat membru, Regatul Unit va beneficia mai departe de drepturile sale și trebuie să își îndeplinească obligațiile ce îi revin în temeiul tratatelor, printre care se numără și principiul cooperării loiale;

o

o o

28. încredințează Președintelui sarcina de a transmite prezenta rezoluție Consiliului European, Consiliului Uniunii Europene, Comisiei, parlamentelor statelor membre și guvernului Regatului Unit.